

časopis

**ZEMĚDĚLSKÁ
PÔDOHOSPODÁRSKA
ŠKOLA**

7
BŘEZEN 2014
76. ROČNÍK

**UČITELÉ STŘEDNÍCH ŠKOL V PROCESU
VZDĚLÁVÁNÍ**

WORKSHOP EZAT

DALŠÍ SMĚŘOVÁNÍ AGRÁRNÍ KOMORY

PODZEMNÍ KOŘENÍ

BŘEZEN MĚSÍC ČTENÁŘŮ V KNIHOVNÁCH

VZDĚLÁNÍ PRO PRAXI

Informace o vzdělávání, poradenství a rozvoji venkova
Informácie o vzdelávaní, poradenstve a rozvoji vidieka

Obsah

Contents

	„Čas se mění a my se měníme s ním“ – Zemědělská škola v Českém Těšíně	3		Tempora mutantur, nos et mutamur in illis – Agricultural School in Český Těšín	3
	Vzdělání pro praxi Vysokoškolský ústav pružně reaguje na aktuální potřeby školství	8		Educating for the Real World University Department Flexibly Reacts to Current Needs of Schools	8
	Pro zkvalitnění výuky informačních a komunikačních technologií na VOŠ a Střední zemědělské škole v Táboře	10		Improving IT technology at the Vocational and Secondary Agricultural School in Tábor	10
	Informační servis Zastoupení Evropské komise	11		Information service Representation of the European Commission	11
	EDUCO 2014 Konference k dalšímu vzdělávání učitelů	12		EDUCO 2014 Conference on Further Education of Teachers	12
	Workshop EZAT K diverzifikaci podnikání na území MAS Zlatá cesta	14		Workshop EZAT Diversification of Entrepreneurship within the Development Region	14
	Další směřování agrární komory Informační sloupek Agrární komory ČR	16		Future Development of the Agricultural Chamber An information column of Agricultural Chamber of the CR	16
	Odborná exkurze žáků Střední školy dostihového sportu a jezdeckví, 2. část	16		Professional Excursion of Pupils Of the Racing and Jockey Secondary School, Part II	16
	Ohlédnutí za Pohárem ministra školství Jezdecké skokové závody	18		Review of the School's Minister's Cup Cadette's Steeplechase	18
	Podzemní koření Využití podzemních částí některých druhů planých rostlin	19		Underground spices Using the Underground Parts of Some Wild Plants	19
	Webové stránky pro mládež – Víš, co jíš?	20		The Website for Youngsters – Do You Know What You're Eating?	20
	Březen měsíc čtenářů v knihovnách 2014	21		March – the Readers' Month in Libraries 2014	21
	Pozvánka na Zemědělskou olympiádu žáků středních škol do Střední školy hospodářské a lesnické, ve Frýdlantě	22		Invitation to Agricultural Olympics for Secondary School Students to the School of Economy and Forestry in Frýdlant	22
	Univerzita ako miesto dialógu Pozvánka na mezinárodní vědeckou konferenci	23		University as a Place for Dialogue Invitation to International Scientific Conference	23
	Pozvánka na Podkovářský seminář do Jaroměře	23		Invitation to a seminar in farriery in Jaroměř	23
	„V lůně přírody“ Mistrovství floristů České republiky – Děčínská kotva 2014	24		“In the lap of nature” Czech Floristry Championship – The Děčín Anchor 2014	24
	Pozvánka na Celostátní soutěž odborných dovedností žáků středních zemědělských škol oboru Agropodnikání do areálu Střední školy zemědělské v Olomouci	24		Invitation to National Competition of Pupils' Skills in Secondary Agricultural Schools in Agro-entrepreneurship hosted by the Secondary Agricultural School in Olomouc	24
	Novinky z vědy a výzkumu	25		News from science and research	25
	Josef Černý Významná osobnost zemědělského vzdělávání	26		Josef Černý Prominent personality of agricultural education	26
	Ladislav Karel Feierabend – ministr zemědělství, hrdina protinacistického odboje	27		Ladislav Karel Feierabend – Minister of Agriculture, Hero of Anti-Nazi Revolt	27

Časopis vychází jednou za měsíc podle školního roku; číslo 7, ročník 76, vyšlo v březnu 2014

Časopis vydávají:

Ústav zemědělské ekonomiky a informací, Mánesova 1453/75, 120 56 Praha 2, tel.: +420 222 000 439, e-mail: krajickova.alena@uzei.cz

Agroinstitút Nitra, štátny podnik, Akademická 4, 949 01 Nitra, tel.: +421 377 721 802, e-mail: Zuzana.Horvathova@agroinstitut.sk

www.zemedelskaskola.cz

„Čas se mění a my se měníme s ním“

(Publius Ovidius Naso)

Zemědělská škola v Českém Těšíně

Ústav zemědělské ekonomiky a informací Praha (z pověření ministerstva zemědělství) provádí na středních odborných školách pravidelnou kontrolu kurzu pro výkon obecných zemědělských činností. Jednou ze škol, které kurzy také pořádá, je i zemědělská škola v Českém Těšíně, dnes Albrechtova střední škola, Český Těšín.

„Byli jsme příjemně překvapeni vysokou úrovní vedené pedagogické dokumentace ke kurzu a zejména úrovní absolventských projektů a zvláště předloženými deníky praxe jednotlivých účastníků...“, za což určitě patří pochvala a uznání vedoucímu kurzu panu Ing. Daliboru Šigutovi a paní Ing. Petře Swaczynové...“, vyjadřují se pracovníci ÚZEI po návštěvě těšínské školy. Velmi dobré ocenění této školy, která je známá svými odbornými aktivitami a účastmi na společných akcích škol (i přes svou vzdálenější polohu) a významná rovněž dlouhou tradicí, byl také jedním z důvodů, abychom se s ní blíže seznámili. A tak jsem opět využila cesty kolegů z oddělení Poradenství a vzdělávání ÚZEI na Moravu a školu navštívila.

dělské školy, dnes zástupkyně ředitelky pro teoretické vyučování.

Hned na úvod nás čekalo jedno překvapení. Střední škola zemědělská Český Těšín, která v roce 2012 oslavila 140. výročí zemědělského školství na Těšínsku, se sloučila se Střední školou hotelovou, obchodní a polygrafickou – sloučená škola mění název na Albrechtova střední škola, Český Těšín. Zaslíbenou průvodkyní po současné i původní škole nám byla paní Ing. Petra Swaczynová, bývala ředitelka země-

ných škol na Těšínském Slezsku. Paní Ing. Swaczynová ještě doplňuje. Albrecht byl těšínský velkokníže, který se zasloužil o rozvoj tohoto kraje, a mimo jiné poskytl škole svou budovu v Chotěbuzi. To je blízká vesnice, kde vznikla v roce 1872 první zemědělská škola. Jejím ředitelem se tehdy stal na – plných dvacet let – Franz J. Staudacher. Jeho význam je podtržen i skutečností, že byl navržen císaři Františku Josefovi k vyznamenání Zlatým křížem za zásluhy (zemřel však dříve).

Při listování výročním almanachem si připomínáme, že založení školy, jak už to bývá, nebylo jednoduchou záležitostí. I když rozmach zemědělské a potravinářské výroby nutně vyžadoval dobře připravené odborníky, od podání návrhu trvalo založení rolnické školy osm let. Podle náborového provolání slezským rolníkům ale bylo nabízeno uchazečům vzorné zařízení školy, nedaleký pivovar, dílna na zpracování lnu, lihovar, olejárna, americký umělý mlýn, v okolí školy pak dvory a lesy.

Zemědělská škola postupně procházela všemi etapami vývoje zemědělského školství, měnila zaměření, názvy i místa, vyučovací jazyky...

Na úvod trochu historie

A kdo to pan Albrecht vlastně byl? Na webových stránkách školy www.albrechtovastredni.cz se uvádí: „Ojedinělý název školy – Albrechtova střední škola, Český Těšín – je na počest knížete Albrechta Těšínského, který přispěl před 140 léty ke vzniku odbor-

My teď ale sedíme ve školní budově, která je z roku 1927 a byla původně postavená pro okresní úřad. Sem se škola přestěhovala v roce 1960 a její nové sídlo je spojeno s tímto přelomovým datem ve vývoji zemědělského školství na Těšínsku. Tehdy byly otevřeny nové typy zemědělských škol, a v Českém Těšíně čtyřletá střední zemědělská technická škola a střední odborné učiliště.

Slučování škol a vzájemná vstřícnost

Vraťme se zase k současnosti. Slučování škol není nikdy jednoduchou záležitostí, i když je na obou stranách pochopení a vstřícnost.

Paní zástupkyně Ing. Swaczynová tu učí 12 let, šest let byla na zemědělské škole ředitelkou. Je zároveň absolventkou této školy, stejně jako větší polovina současných odborných učitelů. Proto možná trošičku těžce nesli, že už nebudou zemědělská škola. Ale jsou rádi, že zůstali zachováni, všichni chápali, že se to jinak nedá.

Střední škola hotelová, obchodní a polygrafická sídlila v Českém Těšíně ve třech malých budovách a měla kapacitu 1200 žáků. Zemědělská škola má velkou budovu, a jak ubývají žáci, nastával i problém ekonomického využití prostor. Došlo k domluvě, obě paní ředitelky připravily nějaké návrhy na řešení. Rozhodlo se, že Moravskoslezský kraj budovu zemědělské školy ponechá (hotelová škola opustí jednu lépe komerčně využitelnou budovu v centru), a to je potěšilo. Působí stále ve třech budovách, ale rozšířili se, konečná kapacita společné školy je 950 žáků. Nastala i lepší variabilita, mohou přesouvat žáky z jednoho oboru, nabízet obory další.

Zvykají si na změny, musí se teď adaptovat do prostředí velké školy, vždy byli škola malá. Ale budovu měli obrovskou, a to byl

i důvod ke sloučení, příjem žáků byl doopravdy malý. Finanční prostředky na provoz, platy by nadále nemohly stačit. S příspěvkem na provoz byli schopni se uskromnit, ale horší to bylo na platy, udržet tolik vyučujících učitelů..., takto to bude dobré.

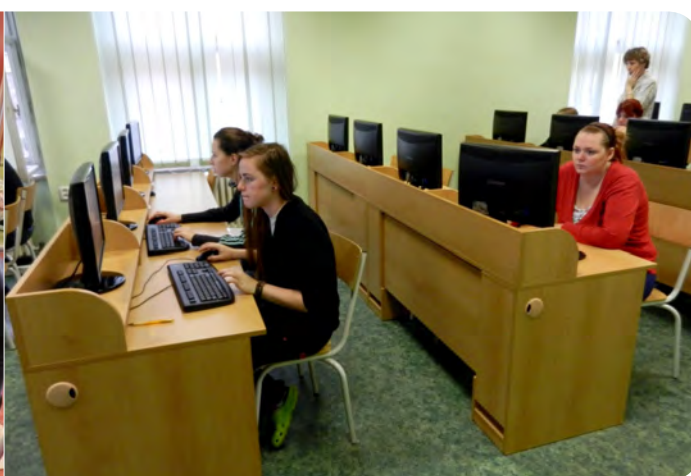
Dnes se stali velkou školou, která toho v Českém Těšíně může hodně nabídnout. Český Těšín není příliš velké město, ale je spádové, dojíždí se sem od Jablunkova, od Karviné, Bohumína, Ostravy, Havířova... Sloučením získali větší nabídku oborů a mohou tak v dnešní situaci jako škola dobře obstát. A to se povedlo.

Nápad přejmenování školy na „Albrechtova“, vrací se k historii Ing. Swaczynová, vzešel od jejich pana učitele, bylo to přijato, nová paní ředitelka se o přejmenování postarala. Vždyť kníže Albrecht podporoval v celém Těšínsku hospodářský rozvoj. Tradice školství v Těšíně je, většina zdejších středních škol má docela dlouhou a zajímavou historii – původní hotelová škola už slavila 90 let, obdobně obchodní akademie, polské gymnázium, české gymnázium.

Jaké naše obory nová škola nabízí?

Zemědělské obory i na Albrechtově střední škole zůstávají zachovány. Nabízejí studijní obory agropodnikání a ekologie, nabírají jednu třídu, která je půlená. Přírodovědné lyceum už má pouze poslední ročník, je to končící dobíhající obor. Doufají, že v dalších letech se pokles žáků zastaví a zůstanou už na nějaké stabilnější úrovni.

V kraji jsou jediní s nabídkou učebního oboru Jezdec a chovatel koní (původně Chovatel koní a jezdec). Populární obor zavedl bývalý zástupce ředitele Ing. Heckel, sám velký koňář. Obor se dobře rozjel, všichni se snaží, aby to byla jejich „vlajková loď“. O chov

Školní výuka může probíhat i v netradičních prostorách, klasická je počítačová učebna

Workshop pro žáky 8. tříd základní školy měl na programu téma: Vliv člověka na životní prostředí

koní je doopravdy velký zájem, s naplněním třídy nejsou problémy, zájem mají hlavně děvčata. Mají ráda zvířata a přibývá opravdu hodně těch, kteří mají doma svého vlastního koně. Protože je to půlená třída, vysvětluje dále Ing. Swaczynová, „přidali nám pekaře a my jsme za něho velmi rádi. V pekařských i koňarských třídách moc rádi učíme, jsou to děti manuálně zručné. V rámci praxe se budoucí pekaři dobře uplatní ve velkých technologických linkách, v karvinské pekárně, nebo v domácích pekárničkách. Získají takovou zručnost, takový grif, že je po nich skutečně velká poptávka – nemají problém se svým uplatněním. I když je o obor zájem mezi uchazeči menší, těch 5–6 pekařů poslední 2–3 roky přichází a pořád se je snažíme nějakým způsobem udržet.“ Příští rok se asi sloučí s hotelovou školou, kde není obor pekař, a doplní tak kuchaře-číšníka a další obory. Vznikne zase víceoborová třída, to opět určitě nebude problém.

Absolventům s výučním listem nabízejí nástavbové studium s všeobecným oborem Podnikání. Dnes se může přihlásit kdokoli s výučním listem, dříve to bývalo omezené, mohli nastoupit jenom třeba absolventi zemědělských oborů. Žáci dostávají všeobecné ekonomické účetní informace, jsou velmi šikovní. V Českém Těšíně jiná střední škola s učebními obory není. I proto padla volba na spojení těchto dvou škol, které je jediné nabízejí.

Uvažují o dalších nových oborech? Podle představ zřizovatele (kraje) je už Moravskoslezský kraj oborově stabilizovaný. Pokud by chtěla škola nový obor, tak musí dát některý svůj, tj. výměna oboru za obor. Zemědělská škola by ráda ke studijnímu oboru Agropodnikání ještě učební obor. Jezdec a chovatel koní je vysoce specializovaný učební obor, potřebovali by nějakého farmáře nebo opraváře zemědělských strojů, mechanizátora. Jak nápad vznikl? Na Agropodnikání se objevují chlapci, kteří nezvládnou maturitu, ale jsou velmi šikovní kolem strojů a veškeré techniky. Změnu a rozhodnutí však nechťejí ukvapit, je to potřeba dobře zargumentovat, než by se o nový obor žádalo. Otevírat nový obor, když se potom nenaberou žáci, to je „vražda školy“.

Úvahy nad maturitou

Když se hovoří o ukončování vzdělání, nevyhneme se ani stále diskutovaným maturitním zkouškám. Podíváme-li se jinam za hranice, tak např. v Německu mají dva typy maturit. Jednu, kterou použijí pro vstup na vysokou školu, a pak tu profesní. Odborník vyjde s odbornou maturitou, s ukončeným vzděláním. Odborná maturita má větší váhu, když žák – absolvent chce jít do praxe. Jak vyřešit situaci, když je žák jinak schopný, uplatnitelný v praxi, ale státní maturitu už několikrát neudělal? Tito žáci nemají bez maturity žádné vzdělání, nemají nic.

Školní aktivity

Málo žáků, málo peněz, a přesto lze vyvíjet nejrůznější aktivity. Zapotřebí je ale hodně pracovního úsilí a času. Přes projektovou činnost škola získává spoustu dalších možností, ať už pro zkvalitnění výuky, vybavení učeben, propagaci školy...

V den mé návštěvy zrovna probíhal workshop z projektu na podporu přírodovědného vzdělávání. Hlavní organizátorkou obdobných školních akcí je paní Ing. Hromková, koordinátorka školy udržitelného rozvoje, absolventka specializačního studia. Na programu bylo zrovna téma Vliv člověka na životní prostředí. V učebně s instalovanou výstavou ke Dni stromu naslouchalo a diskutovalo 22 viditelně spokojených žáků z 8. třídy základní školy.

Žákům z okolních škol zapojených do projektu, nabízejí pravidelně workshopy na různá přírodovědná témata, a to buď ve škole, nebo je „vyvážejí“ na různá zajímavá místa s vazbou na dané téma. Odborným výkladem a praktickými poznatky navazují a rozšiřují školní výuku, mj. s cílem vzbudit zájem žáků základních škol o přírodovědné obory.

Vzdělávají se i pedagogové, na škole pokračuje evropský projekt „zvýšení kompetencí pedagogických pracovníků...“, který zahrnuje jazykové vzdělávání, výpočetní techniku, pedagogické

záležitosti. V dubnu 2014 končí projekt „Šablony“, v rámci kterého se zabývali tvorbou materiálů pro výuku, a to už společně se sloučenou školou. Projekty umožní i pobyty učitelů na odborných stážích.

Vždycky a rádi se zúčastňují odborných žákovských soutěží, i když mohou mít třeba reálný pocit, že jejich soutěžící nebudou nejúspěšnější. Ale trochu se porovnávat s jinými, dozvědět se, jak co řeší jinde, je potřebné.

V aktivitách nelze opomenout kulturní a sportovní akce. Předlouhou pěknou tradici měly recitály poezie, později na ně navázali akcí, kterou nazvali „Doteky podzimu“. Už to není pouze recitál, ale na setkání se předvádí i žáci z družebních škol, a to v podstatě se vším, co dovedou – přednes, zpěv, tanec..., kouzelnické umění, veselé scénky – klipy... Tradiční spolupráce nepřestala s polskými školami (vždyť dříve se na škole vyučovalo i v polštině), v mimoškolních akcích obnovili kontakty také se slovenskými školami v Žilíně, v Kysúckém Novém Městě. K polštině se vracejí i při společných školních kolech studentské odborné činnosti (SOČ) s polskými žáky, kteří přednášejí ve své mateřštině.

V rámci vzdělávacích a kulturních aktivit je třeba zmínit také školní knihovnu. Ve škole, která vznikla roku 1872, jsou podle pana Ing. Trojky, který vykonává i funkci knihovníka, nejstarší knihy už z roku 1890. A jak se školy slučovaly, tak se knihovny centralizovaly, v některých knihách mají i 4–5 razítek. Donedávna mohly každoročně dokupovat knihy za 50–70 tisíc Kč, v současnosti mají v databázi kolem 11 tisíc titulů. Nová škola má rovněž svou

knihovnu, uvažují proto, jak vše převést do nějakého knihovnického systému, který bude kompatibilní s centrálními knihovnami. Chvályhodné je, že knihy půjčují i veřejnosti.

Možnosti praktické výuky

Jako v minulosti většina škol, i těšínská zemědělská měla svůj školní statek. Ještě v roce 2000, když paní Ing. Swaczynová do školy nastoupila, fungoval jako samostatný, postupně pak přešel pod školu. V roce 2006, když začala vykonávat funkci ředitelky, byly zahájeny i velké reorganizace. Sledovalo se zajišťování praxe, jestli školní statek vyhovuje, všechno se posuzovalo spíše z ekonomického pohledu (zemědělská výroba na školním statku byla velmi ztrátová), než z toho výukového. Postupně se začaly likvidovat chovy (školní statek měl i nukleový chov prasat), odprodávat budovy, vracet pozemky..., školní statek skončil. Poslední budovu (sušku) převáděli v roce 2010.

„My víme, co nám chybí,“ vysvětluje Ing. Swaczynová. „Víme, že my kantoři máme slabé spojení s praxí. Dříve to chodilo na zemědělských školách tak, že učitelé byli aktivně s žáky v praxi, ale dneska už to není. I kdyby dnes chtěli, tak na to nemají čas, jsou rádi, že odučí, co je třeba. Dříve byla výuka volnější, žáci měli více praktických hodin, hodně na školním statku – dneska to chybí, i ten statek. U nás nemohla být zemědělská firma bez dotací, ale školské účelové zařízení dotace dostat nemohlo. Žákům pak na školním statku ukazovali i to, jak nemá vypadat. Proti jeho zrušení tehdy neprotestovali, jako škola by moderní provoz neutáhli.“

Na školních chodbách potěší pestrá květinová výzdoba, ve třídách zaujmou původní kvalitní učební pomůcky

Jaké mají dnes možnosti pro zajištění praxí? Těšínská škola si cení velké výhody – ve vedoucích pozicích zemědělských podniků je spousta jejich absolventů, a využívají tak smluvních pracovišť v okolí. Další možnosti a nabídky jim přináší pořádání kurzů pro zemědělce (kurz obecných zemědělských činností – určený zemědělským podnikatelům, kteří nemají zemědělské vzdělání). Domlouvají si při setkáních hned i pracoviště praxe, protože žáci chodí také na individuální práce a nemůže všude přijít celá třída; chodí po dvou po třech, „dělají takové kolečko“.

Pro praxi žáků využívají i pracoviště z bývalého velkého statku Karviná, a to v Dolní Lutyni (Ing. Swaczynová tam kdysi pracovala), další větší pracoviště (firmy NETIS) mají v Jablunkově v Návsi – tam už je doopravdy moderní provoz. Důležitá je i spolupráce se Zemědělským družstvem Třinec. V Třinci je v provozu ještě stará vazná stáj a žáky tam pustí „doopravdy k té krávě“. Mohou si tam vyzkoušet i to dojení a všechno ošetřování kolem zvířat.

Využívají možnosti školních závodů? O školním závodě jednali s firmou Koma v Českém Těšíně, Stanislavicích, šlo o hospodářství s chovem černého plemene aberdeen, nakonec využili možnosti školního závodu na podporu výuky v chovu koní. V současnosti už tato dotace není, ale nadále spolupracují se stájí u Luka a s jezdeckým klubem Chotěbuz, který se nachází v areálu bývalého školního statku Zpupná Lhota. Kromě zmíněných dvou velkých pracovišť, kam chodí na praxi, je to jezdecký klub Baník Ostrava, což je taky docela známé chovatelské pracoviště. Klub vede velký koňarský odborník pan Hudeček, mají se od něho co učit.

Ve výčtu možností školních praxí nelze opominout zahraniční odborné stáže. Těšínské žáci pracovali naposled např. v rámci 3měsíční odborné stáže ve Švýcarsku. Další možnosti nabízejí žákům ve spolupráci s firmou Interprax z Olomouce, důležité je, aby zájemci měli 18 let. Nabídek chodí hodně a něco se tam přiučí.

Mezi žáky vidí paní Ing. Swaczynová spíše jiné problémy. „Některá děvčata, pokud nejsou z farmářských rodin, ani neví, co chtějí. Na druhou stranu se v posledních letech v oboru Agropodnikání objevila děvčata, a to jsme rádi, která mají zájem o obor, baví je to, ale bohužel, intelektuálně jsou většinou slabší a mají pak problém dělat státní maturitu (jak už jsme uváděli výše). Těmto žákům by vyhovovalo, kdyby mohli udělat jenom profesní maturitu, pouze odborné předměty. Na vysokou školu nechtějí... Měly by se podporovat děti, které obor baví, chtějí v něm pracovat, jsou šikovné.“

Malá prohlídka školy

Budova v Tyršově ulici je dvoupatrová, učitelé ze sloučené školy jsou nadšení z velkého prostoru, vybudovali si tu dílnu... S pomocí dotace z projektu NatTech se chystají zbudovat výťah pro vozíčkáře, budou rádi, že se tak opět rozšíří nabídka pro uchazeče o studium. To všechno má svoje výhody. Postupně ještě chtějí kupovat vybavení – interaktivní tabule do tříd, zatím je pouze v učebně mechanizace, plánují další dvě. Slibují si i snadnější dokončení rekonstrukce, chybí ještě výměna oken, zateplení...

U školy je botanická zahrada, výuková zahrádka s ukázkami různých ekosystémů. Po odchodu pana kolegy, co se o to staral, se snaží plochu v rámci možností obhospodařovat, už to ale moc botanická zahrada není. O kousek dál nahoře jsou pokusná polička, vznikla opět z projektu, chodili sem žáci v rámci pěstování rostlin. Opět plánují v rámci projektu vytvoření venkovní učebny a k tomu něco dalšího. Chybět by nemělo i malé zastřešení, aby žáci mohli chodit o přestávkách ven.

A co říci na závěr?

Absolventi se rádi do své školy vrací... „A co dělá školu místem, na které se rádi vracíme? Z mého pohledu absolventky“, myslí si Ing. Swaczynová, „je to určitě kolektiv pedagogických (i nepedagogických) pracovníků, kteří prošli dveřmi naší školy během uplynulých let, jejich erudovanost a ochota předávat své znalosti...“ S láskou např. vzpomínají na předchozího pana ředitele Ing. Josefa Malinu, CSc. – učil na zemědělské škole v Českém Těšíně 40 let.

A to je vše dobrý vklad do budoucnosti!

Vzdělání pro praxi

Vysokoškolský ústav pružně reaguje na aktuální potřeby školství

Činnost Institutu celoživotního vzdělávání jako vysokoškolského ústavu Mendelovy univerzity v Brně je zaměřena do více oblastí, jejímž základem je nabídka široké škály kurzů celoživotního vzdělávání i bakalářského a magisterského studia, konkrétně studijních programů Specializace v pedagogice, Technické znalectví a pojišťovnictví a Technické znalectví a expertní inženýrství. V rámci kurzů celoživotního vzdělávání (CŽV) je věnována speciální pozornost realizaci kurzů celoživotního vzdělávání Učitelství odborných předmětů (tzv. doplňující pedagogické studium) a Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku.

Volbou uvedených oborů Vysokoškolského ústavu Institutu celoživotního vzdělávání Mendelovy univerzity v Brně (VÚ ICV MENDELU) – v rámci bakalářského studijního programu Specializace v pedagogice a kurzů celoživotního vzdělávání Učitelství odborných předmětů a Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku – navazuje na dlouholetou tradici v pedagogickém vzdělávání učitelů odborných předmětů na Mendelově univerzitě v Brně a současně reaguje na stávající českou legislativu o nutných podmínkách ve vzdělávání učitelů (viz **Zákon č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících**).

Uvedené programy jsou určeny pro absolventy vysokých či středních škol (dle výběru studijního programu) zemědělského, potravinářského, ekologického, mechanizačního, ekonomického, informačních technologií, lesnického, dřevařského, zahradnického a veterinárního zaměření. Absolventům těchto studijních programů se zvýší reálná možnost uplatnění na trhu práce a konkrétně, dle zaměření svého studia, absolventi získají **předpoklad pro výkon profese učitele odborných předmětů střední školy či učitele praktického vyučování a odborného výcviku na střední škole**.

Co tedy konkrétně vysokoškolský ústav nabízí?

1. Bakalářský studijní program SPECIALIZACE V PEDAGOGICE – studijní obor UČITELSTVÍ ODBORNÝCH PŘEDMĚTŮ

- ▶ tříleté studium (6 semestrů), kombinovaná forma studia, akreditace u MŠMT
- ▶ absolvent získá **pedagogickou kvalifikaci** pro výkon profese učitele odborných předmětů střední školy a **akademický titul bakalář (Bc.)**

2. Bakalářský studijní program SPECIALIZACE V PEDAGOGICE – studijní obor UČITELSTVÍ PRAKTICKÉHO VYUČOVÁNÍ A ODBORNÉHO VÝCVIKU

- ▶ tříleté studium (6 semestrů), prezenční i kombinovaná forma studia, akreditace u MŠMT

- ▶ absolvent získá **pedagogickou kvalifikaci** pro výuku praktického vyučování a odborného výcviku na středních školách a **akademický titul bakalář (Bc.)**

Přihlášky ke studiu bakalářských oborů se přijímají **do 31. 3. 2014**, více informací naleznete na:

<http://icv.mendelu.cz/cz/studium/bakalarske/svp>

3. Kurz celoživotního vzdělávání UČITELSTVÍ ODBORNÝCH PŘEDMĚTŮ (tzv. doplňující pedagogické studium)

- ▶ dvouleté studium, kombinovaná forma, kurz je akreditován u MŠMT
- ▶ absolvent získá **pedagogickou způsobilost („pedagogické minimum“)** pro vyučování odpovídající skupiny odborných předmětů na středních školách
- ▶ úspěšný absolvent obdrží **Osvědčení o absolvování kurzu CŽV „Studium v oblasti pedagogických věd – učitelství odborných předmětů“**

Přihlášky přijímáme **do 28. 3. 2014**, zahájení kurzu je naplánováno na **duben 2014**

Bližší informace naleznete na:

http://icv.mendelu.cz/cz/czv/spv/spv_uop

4. Kurz celoživotního vzdělávání UČITELSTVÍ PRAKTICKÉHO VYUČOVÁNÍ A ODBORNÉHO VÝCVIKU

- ▶ délka studia 3 semestry, kombinovaná forma, kurz je akreditován u MŠMT
- ▶ absolvent získá **pedagogickou způsobilost („pedagogické minimum“)** k výkonu profese učitele odborného výcviku a praktického vyučování na středních školách a učilištích
- ▶ úspěšný absolvent obdrží **Osvědčení o absolvování kurzu CŽV „Studium v oblasti pedagogických věd – učitelství praktického vyučování a odborného výcviku“**

Zahájení kurzu je naplánováno na **září 2014**

Bližší informace naleznete na:

http://icv.mendelu.cz/cz/czv/spv/spv_upov

Další požadavek trhu práce, potřebu ekonomicko-technicky graduovaných odborníků pro výkon expertní činnosti a činnosti technických a analytických pracovníků a auditorů pro oblast posuzování technického stavu, technické hodnoty a oceňování movitého majetku při poskytování finančního úvěru, leasingu, převodu vlastnického práva, zastavení majetku, ocenění majetku z důvodu jeho pojištění a dále pro výkon činnosti likvidátora nebo samostatného likvidátora pojistných událostí, VÚ ICV MENDELU vyplňuje nabízenými studijními programy **Technické znalectví a pojišťovnictví** a **Technické znalectví a expertní inženýrství**. Úspěšní absolventi těchto oborů nacházejí uplatnění v rámci činnosti interních auditorů technické a environmentální bezpečnosti výrobků a provozovaných výrobních strojů a strojních zařízení. Další uplatnění absolventů je možné v oblasti středního a vysokého školství při výuce předmětů technických a ekonomických disciplín a dále v oblasti státní správy a samosprávy.

O tom, že na VÚ ICV MENDELU nám jde nejen o kvalitu a erudovanost poskytovaného vzdělávání, ale také vstřícný postoj a porozumění k potřebám našich studentů svědčí i to, že jsou zohledňovány „speciální potřeby“ osob různým způsobem zdravotně postižených či znevýhodněných (osoby s postižením pohybovým, zrakovým, sluchovým, se specifickými poruchami učení, s psychologickými a psychiatrickými poruchami, s chronickým somatickým onemocněním nebo oslabením či s postižením kombinovaným), čímž jim pomáháme nejen na cestě k vysněné profesi, ale pomáháme jim i posílit možnosti uplatnění na trhu práce. Těmto studentům je nabídnuta úprava podmínek studia, která závisí na typu a rozsahu postižení a zahrnuje například navýšení času při písemném zkoušení, poskytnutí studijních materiálů v elektronické podobě, poskytnutí podpůrných technických prostředků, či vytvoření individuálního studijního plánu. Možná je rovněž volba mezi ústní a písemnou formou zkoušení, dle potřeb studenta a využití poradenských služeb Poradenského centra ICV MENDELU prostřednictvím psychologa, či speciálního pedagoga. Studenti, kteří žádají o zohlednění speciálních potřeb při studiu, dokladují

formu a rozsah zdravotního postižení nebo znevýhodnění posudkem z odborného pracoviště (od odborného lékaře, psychologa, speciálního pedagoga) Doklad nesmí být starší 2 let. Uchazeči o studium z řad maturantů, mohou jako doklad doložit tzv. „přiznání uzpůsobení podmínek pro konání maturitní zkoušky“. Odborné posudky jsou považovány za dokumenty obsahující osobní data a je s nimi nakládáno dle zákona 101/2000Sb. „Zákon o ochraně osobních údajů“.

Mimo výše uvedené služby Poradenské centrum VÚ ICV MENDELU zabezpečuje rovněž poskytování odborných psychologických a speciálně pedagogických služeb (diagnostika, poradenství, terapie), individuální konzultace zaměřené na studium a kariéru, sestavení profesně-osobnostního profilu, semináře o dovednostech a kompetencích potřebných pro úspěšný vstup na trh práce, zprostředkování studijních materiálů dle potřeb studentů, zprostředkování podpůrných technických prostředků pro studenty.

Zájem ze strany uchazečů i zaměstnavatelů o nabízené studijní obory je výsledkem nejen výše jmenovaných skutečností, ale také tradice pramenící z mnohaletých zkušeností s realizací uvedených oborů a s provázaností s praxí, která je v rámci zmíněných studijních programů považována za nepostradatelnou součást studia. Studijní praxe jsou realizovány prostřednictvím rozsáhlé sítě 43 středních odborných škol, které získaly statut Univerzitní cvičná škola. S těmito školami Vysokoškolský ústav ICV MENDELU spolupracuje rovněž v rámci své vědeckovýzkumné činnosti.

Další informace o výše uvedených aktivitách naleznete na:

<http://www.icv.mendelu.cz/cz>

<http://www.icv.mendelu.cz/cz/studium>

<http://www.icv.mendelu.cz/cz/czv>

http://www.icv.mendelu.cz/cz/poradenske_centrum

Ing. Iva Houbová

Institut celoživotního vzdělávání MENDELU Brno ✿

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Pro zkvalitnění výuky informačních a komunikačních technologií

Vyšší odborná škola a Střední zemědělská škola v Táboře se zapojila, jako většina středních škol, v rámci Operačního programu pro další vzdělávání do projektu Zkvalitnění výuky IT. Projekt číslo CZ.1.07/1.5.00/34.0118 byl realizován ve dvouletém období od 10. 2. 2012 do 10. 2. 2014.

Cílem tohoto projektu je podpora kvalitního vzdělávání žáků na středních školách vytvořením šablon klíčových aktivit. Klíčové aktivity byly vytvářeny v souladu se Školním vzdělávacím programem ve čtyřech oblastech:

- I/2 Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské a informační gramotnosti
- II/2 Inovace a zkvalitnění výuky cizích jazyků na středních školách
- II/4 Roční jazykový kurz pro učitele cizích jazyků v ČR
- III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

V rámci šablony I/2 byly vytvořeny dvě sady po 32 vzdělávacích materiálech pro oblast výuky českého jazyka. První sada v literární oblasti obsahuje kánon k maturitní zkoušce, který bude základem pro systematickou přípravu maturantů. Druhá sada je zaměřena na neumelecký text, který spolu s kánodem tvoří ústní část společné části maturitní zkoušky.

Šablona II/2 je zaměřena na cizí jazyky, ve kterých je ve dvou sadách vytvořeno po 32 vzdělávacích materiálech z anglického a německého jazyka. Vzdělávací materiály obsahují potřebnou teorii včetně praktického procvičování v reáliích, odborném textu a gramatice.

V šabloně II/4 absolvovala vyučující cizího jazyka roční kurz anglického jazyka pořádaného v systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků MŠMT.

Nejrozsáhlejší část tvorby vzdělávacích materiálů tvořily didaktické učební materiály zaměřené v šabloně III/2 na oblast přírodovědnou, ekonomickou, chovatelskou, pěstitelskou a technickou, v celkovém počtu tři sta šablon, po šedesáti vzdělávacích materiálech v každé sadě. V těchto pěti oblastech byly vytvořeny materiály vždy pro tři dílčí části odpovídající příslušným předmětům vyplývajícím z učebního plánu v souladu se ŠVP.

V současné době byla tvorba vzdělávacích materiálů dokončena a ověřena ve výuce. Pro dlouhodobé využití vytvořených materiálů ve výuce slouží technika pořízená z prostředků tohoto projektu, a to z prostředků Evropských sociálních fondů a prostředků Státního rozpočtu ČR.

Realizace projektu rozšířila znalosti a dovednosti žáků i učitelů, rozvinula kompetence v oblasti využívání výpočetní techniky. Formou nových výukových metod bude trvale přispívat k vyššímu standardu vzdělávacího procesu na VOŠ a SZeŠ Tábor.

Ing. Olga Plašilová, VOŠ a SZeŠ Tábor

Informační servis

Zastoupení Evropské komise

Nové pokyny EU zlepší kvalitu stáží pro mladé lidi

EU připravila pokyny, podle kterých budou zaměstnavatelé stážistům poskytovat předem jasné informace o náplni a díky kterým stáže mladé lidi lépe vybaví pro jejich budoucí zaměstnání. Tento rámec má zajistit, aby stáže – které mladým lidem pomáhají získat dovednosti a zkušenosti nezbytné na trhu práce – představovaly skutečně kvalitní odbornou přípravu a aby jejich účastníci měli přijatelné pracovní podmínky.

Ve věkové skupině do 25 let je v celé EU v současnosti 5,7 milionů nezaměstnaných. Nedávný průzkum ukázal, že téměř polovina dotázaných sice absolvovala nějakou stáž, ale třetina z nich podle respondentů kvalitou nevyhovovala. Někteří zaměstnavatelé například stážistům nenabídlí žádnou finanční odměnu nebo jim neumožnili získat žádné relevantní dovednosti.

Hlavním účelem rámce bude zajistit, aby zaměstnavatelé stážistům předem jasné sdělili všechny důležité informace – včetně údajů o **odměnách, pracovních podmínkách a odborném vedení** – a aby stáže byly v souladu s předpisy EU o **pracovní době a nároku na dovolenou**. Rámec rovněž **omezuje dobu trvání stáže na maximálně 6 měsíců**. Evropská komise si od pokynů slibuje, že budou motivovat mladé lidi k hojnější účasti na stážích v zahraničí. Pokyny totiž nastolí stejné podmínky v celé EU.

Stáže jsou zahrnuty do iniciativy „Youth Guarantee“, který má docílit toho, aby všichni mladí lidé do 25 let dostali nabídku kvalitního zaměstnání, stáže nebo učňovské přípravy, nebo dostali možnost dále se vzdělávat, a to do 4 měsíců ode dne, kdy ukončí formální vzdělávání nebo od chvíle, kdy se stanou nezaměstnanými.

Členské země EU byly vyzvány, aby rámec zavedly do praxe co nejdříve, aby pomohl ochránit mladé lidi na pracovním trhu a zlepšil jejich šance na získání trvalého zaměstnání.

Erasmus+ je podepsán!

Nový program Erasmus+ umožní více než 4 milionům mladých studovat v zahraničí. Od 1. ledna 2014 vstoupila v platnost nová podoba nejpopulárnějšího evropského studentského programu. Erasmus+, známý také jako Erasmus pro všechny.

Erasmus+ poskytuje podporu studentům, učňům, stážistům, učitelům a školitelům ve věku 13–30 let, kteří chtějí studovat, školit se nebo třeba účastnit organizovaných sportovních aktivit v jiných

členských zemích EU. K těm, kteří mohou programu Erasmus+ využívat se nyní řadí i vedoucí mládežnických klubů a dobrovolníci.

Další novinkou programu Erasmus+ je zavedení nového nástroje na garanci půjček studentům magisterských programů, který jim umožní získat zvýhodněné úvěry na studium v jiné zemi EU.

Program Erasmus+ sdružuje stávající programy vzdělávání a odborné přípravy Comenius, Erasmus, Erasmus Mundus, Leonardo da Vinci a Grundtvig a zachovává jejich jména, která si už získala svůj věhlas. Dále sem spadá i program Mládež v akci a poprvé program Erasmus zahrnuje i sport.

Nová cena staví do centra pozornosti biodiverzitu v Evropě

Evropská komise zavádí cenu Natura 2000, jež bude udělována za vynikající počiny v ochraně přírody v Evropě. Šanci na úspěch mají všichni, kteří se podílejí na činnostech souvisejících se sítí Natura 2000. Natura 2000 je síť chráněných, z hlediska biologické rozmanitosti vysoce cenných oblastí, jež zauímají přibližně 20 % území EU. V rámci této sítě bohaté na faunu a flóru jsou chráněny například horské bučiny v České republice, želvy žijící v mokřadních porostech Polska nebo delfíni při španělském pobřeží. Kromě ochrany přírody je síť Natura 2000 přínosem také v mnoha společenských a hospodářských ohledech.

Lidé v Evropě přikládají velký význam ochraně přírody, avšak o existenci sítě Natura 2000 ví jen málo z nich. Nedávný průzkum **Eurobarometr** ukázal, že 90 % Evropanů vnímá úbytek přírodních stanovišť a ohrožení či vymírání některých rostlinných a živočišných druhů jako vážný problém. Většina občanů (mezi 83 a 99 % v závislosti na členském státu) se domnívá, že ochrana přírody významně pomáhá předcházet ničení cenných suchozemských a mořských lokalit. Jen 27 % respondentů však někdy slyšelo o síti Natura 2000.

Zavedení nové ceny Natura 2000 by mělo tento nedostatek veřejného povědomí napravit – její každoroční udílení bude totiž příležitostí pro prezentování rozličných lokalit v rámci sítě a pro uznání vynikajících výsledků v celé řadě činností. Každý rok se bude udělovat pět cen v různých oblastech, přičemž posuzovat se budou komunikace s veřejností, ochranná opatření, přínosy pro hospodářství a společnost, dosahování konsenzu mezi různými zájmy nebo názory a konečně také navazování kontaktů a přeshraniční spolupráce.

Do soutěže o cenu se může přihlásit kterýkoli subjekt, který je přímo zapojen do sítě Natura 2000, ať už se jedná o veřejný či místní orgán, firmu, nevládní organizaci, vlastníka půdy, vzdělávací instituci nebo jednotlivce.

Souvislosti

Síť Natura 2000 je těžištěm politiky EU v oblasti ochrany přírody a biologické rozmanitosti. Jedná se o celounijní síť chráněných

přírodních oblastí, jež byla zřízena na základě směrnice o ochraně přírodních stanovišť z roku 1992 s cílem zajistit v Evropě v dlouhodobém horizontu přežití jejich nejceněnějších a nejohroženějších druhů a stanovišť. Třebaže jsou do této sítě zařazeny přírodní rezervace, většinu její rozlohy zaujímá půda v soukromém vlastnictví. Důraz je kladen na to, aby budoucí hospodaření s danými oblastmi bylo udržitelné, a to jak z ekologického, tak z ekonomického hlediska.

Zdroj: Zastoupení Evropské komise v ČR ✨

Ohlasy/Ohlasy

EDUCO 2014

Konference k dalšímu vzdělávání učitelů

V únorovém čísle časopisu jsme přinesli první informaci o IX. ročníku mezinárodní vědecké konference ke vzdělávání učitelů přírodovědných, zemědělských a příbuzných odborů. V tomto a v následujících číslech vám přineseme další podrobnosti.

Na rozhraní ledna a února se v českém školicím středisku ministerstva školství v Tatranské Štrbě sešli opět po roce vysokoškolští učitelé a odborníci připravující učitele odborných předmětů, aby si předali zkušenosti a poradili se, jak nejlépe tuto činnost naplňovat. Organizátoři – Katedra zoologie a antropologie Fakulty přírodních věd UKF v Nitre, Institut vzdělávání a poradenství ČZU v Praze a Geologická sekce Přírodovědecké fakulty UK v Praze – připravili tři tematické okruhy pro rokování:

- Odborné vzdělávání, osvěta a poradenství ve vzdělávání
- Didaktická příprava učitelů přírodovědných předmětů v kontextu dalšího vzdělávání

- Perspektivy dalšího vzdělávání přírodovědných, zemědělských a příbuzných odborů

Tentokrát se účastníci sešli v komornějším počtu, a tak nebylo potřeba tolik „hlídat minuty“ pro jednotlivá vystoupení, všichni mohli dbát na maximální kvalitu projevu a zbyl dostatek času na potřebnou diskuzi. Konferenci střídavě, citlivě a s přehledem moderovaly zástupkyně tří pořadajících pracovišť – doc. Dytrtová (ČZU), doc. Švecová (UK) a PaedDr. Sandanusová (UKF), které zároveň patří největší poděkování za veškerou organizaci a pečlivou přípravu a zajištění celé akce.

A jaká témata se konkrétně na konferenci objevila?

- Možnosti a zkušenosti s realizací kontinuálního vzdělávání učitelů
- Nové trendy v ekologickém vzdělávání
- Environmentální vzdělávání v přípravě učitelů pro odborné školy
- Modernizace geologického vzdělávání v kontextu trendů ve vzdělávání
- Porozumění a transformace učiva ve výuce geologie
- Další vzdělávání učitelů v oblasti praktického vyučování na odborných i všeobecně vzdělávacích středních školách
- Vzdělávání pedagogů a informační technologie – výzvy a možnosti
- Realizace projektu ESF „Zvýšení odborných kompetencí učitelů v profilových zemědělských předmětech“
- Strukturované studium a jeho dopady na dovednosti začínajících učitelů
- Problémy pedagogické praxe z pohledu studentů učitelství
- Virtuální exkurze a jej vliv na vědomosti žáků
- Model školní naučné stezky a jeho verifikace ve školním prostředí
- Invariantní modely v didaktice

Zajímavá témata..., můžeme se proto těšit, že se k jednotlivým přednáškám budeme postupně podrobněji na stránkách časopisu Zemědělská škola vracet.

A jaké by to bylo setkání učitelů, kdyby nevyužili pobytu také k odborné exkurzi do areálu Tatranského národního parku! Do oblasti těžce zkoušené přírodní katastrofou a zároveň podnětné k široké diskuzi (s různými i protichůdnými názory, přístupy, zkušenostmi) odborníků, místních obyvatel, milovníků a návštěvníků hor.

Kde jsou meze ochrany Tatranského národního parku, zachování biotopů evropského významu, a kde jsou meze rekreačního a komerčního využití?

Závěry IX. ročníku konference EDUCO 2014 za organizační výbor zapsala Radmila Dytrtová:

Prezentované příspěvky účastníků konference byly dokladem snahy většiny vysokých škol připravujících učitele – rozšířit a inovovat připravenost učitelů pro výuku přírodovědných, zemědělských a příbuzných oborů v rámci dalšího vzdělávání učitelů.

Pracoviště jednotlivých fakult a dalších institucí (např. Klubu ekologické výchovy – KEV, Asociace vzdělávacích zařízení pro rozvoj venkovského prostoru) hledají způsoby realizace dalšího vzdělávání učitelů, realizují metodické výstupy pro zkvalitnění výuky a nabízejí ředitelům škol pro jejich učitele akreditované vzdělávací programy.

Jednání konference přispělo k vzájemnému informování zúčastněných, k předání zkušeností v oblasti dalšího vzdělávání učitelů, k prezentaci dalšího vzdělávání učitelů a k prezentaci příkladů dobré praxe na jednotlivých pracovištích.

V průběhu konference zazněla výzva k obsahovému naplnění aktuálních témat, která byla vyhlášena pro rok 2014: „Krystalografie“, „Rodinné farmy“ (UNESCO).

Organizační výbor konference EDUCO doporučuje v roce 2015 uspořádat X. ročník konference EDUCO na téma Pedagogická praxe studentů učitelství v termínu 30.–31. 1. 2015 za účasti zástupců fakultních a cvičných škol.

Pokračování příště ✿

Workshop EZAT

K diverzifikácii podnikania na území MAS Zlatá cesta

V mesiacoch január/február 2014 sa konali workshopy EZAT, ktorý v rámci programu LEADER organizovalo Európsko-slovenské združenie agroturizmu a turizmu EZAT v spolupráci s Miestnou akčnou skupinou OZ Zlatá cesta. Podujatie pod názvom: Podpora rozvoja vzdelávania pre oblasť diverzifikácie podnikania v rámci MAS Zlatá cesta bolo určené pre zástupcov verejného a súkromného sektora z územia MAS Zlatá cesta, ktorí sa zaoberajú problematikou vidieckej turistiky, agroturistiky a inými formami diverzifikácie podnikania na vidieku. Podujatie sa konalo v Penzióne U mlynárky v Dudinciach a zúčastnilo sa ho 32 účastníkov. Medzi hlavné úlohy EZAT patrí všestranný rozvoj celoslovenskej a regionálnej spolupráce v oblasti cestovného ruchu a agroturizmu, ako aj zabezpečovanie marketingových aktivít a odborných podujatí za účelom podpory regionálneho rozvoja a vidieckej zamestnanosti.

Workshop predstavil najmodernejšie formy vzdelávacieho procesu prostredníctvom viacerých informačných a aktivizačných foriem a metód práce v rámci jedného projektu. Z programu vyberáme:

Ing. Michal Ševčík (Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR) okrem iného zdôraznil, že nevyhnutnou podmienkou každého zamestnanca a pracovníka v cestovnom ruchu je ovládať základy a terminológiu CR. Toto platí aj pre zástupcov verejnej správy, samosprávy ako aj podnikateľského sektora zastúpených v regióne MAS Zlatá cesta. Predpokladom úspechu v cestovnom ruchu na vidieku a v agroturistike je primerané vzdelanie i prax v tejto oblasti.

Vidiecky cestovný ruch a agroturistika na Slovensku sú relatívne novou formou cestovného ruchu hlavne v horských a podhorských oblastiach. Z 39-ich najvýznamnejších druhov prírodných krás a historického dedičstva disponuje Slovensko 38-mi (okrem mora) a preto je potrebné budovať na tom, čo je našou pýchou a na čo máme predpoklady.

Ing. Marián Bujna (riaditeľ odboru stratégie a politiky cestovného ruchu MDVRR SR, Sekcia cestovného ruchu a odborný garant EZAT pre cestovný ruch a vidiecku turistiku) potvrdil, že význam cestovného ruchu na Slovensku neustále rastie. Už z porovnania rokov 2012 a 2013 je zrejmé, že index devízových príjmov z aktívneho zahraničného cestovného ruchu rástol koeficientom 108,5 a zaznamenal v roku 2013 objem 1 452,7 mil. EUR. Najvýraznejšie sa rentabilita CR prejavila v salde zahraničného cestovného ruchu v celkovom objeme 125,5 mil. EUR pri indexe 126,1, čo je veľký úspech. Tieto čísla sú priamo úmerné počtu turistov celkom a ubytovaných návštevníkov, kde bol v roku 2013 (údaje k 3. kvartálu) zaznamenaný celkový počet 3 172 744 turistov. Z tohto počtu tvorili 1 340 392 ubytovaní zahraniční turisti, zvyšok domáci.

Pomer 40:60 (zahraniční : domáci) naznačuje rezervy i nesprávnú orientáciu slovenského cestovného ruchu. Víťaný by bol obrat opačným smerom podobne, ako je tomu vo väčšine európskych a svetových turistických destinácií. Priemerný počet prenocovania v slovenskom cestovnom ruchu sa momentálne pohybuje na 2,9 nocí.

Z pohľadu atraktivity jednotlivých regiónov treba podotknúť, že napriek nárastu počtu návštevníkov a prenocovaní v roku 2013, tvoria takmer 60% celkového dopytu po službách len 3 kraje, a to Bratislavský kraj, Žilinský kraj a Prešovský kraj.

Z analýzy vyplýva, že ostatné regióny majú veľké rezervy z pohľadu ponuky a dopytu po cestovnom ruchu. Práve tieto z hľadiska vyváženosti majú predpoklad na podnikanie vo vidieckej turistike a agroturistike a štát by mal zvýrazniť podporu i stratégiu zameranú na uvedené oblasti, aby došlo k vyváženosti ponuky všetkých regiónov a tvorbe komplexného produktu cestovného ruchu Slovenska.

Ing. Ján Babinský (riaditeľ EZAT) konštatoval, že aby sa dostalo do oblasti Zlatej cesty v rámci integrovanej stratégie rozvoja územia MAS Zlatá cesta čo najviac podnikateľských subjektov v agroturistike a vznikla tak komplexná lokálna ponuka týchto služieb, je potrebné si ozrejmiť na akých základoch agroturistika na Slovensku funguje.

Cestovný ruch je najdynamickejšie sa rozvíjajúce odvetvie vo svete. V cestovnom ruchu, vidieckej turistike i agroturistike sa vo vyspelých štátoch sveta prejavujú charakteristické vývojové tendencie. Zvyšuje sa priemerná dĺžka života ľudí, pričom kvalita života zostáva dlhšie na vysokej úrovni. Taktiež sa zvyšujú nároky na možnosti trávenia voľného času u seniorov. Ľudia stále viac inklinujú k zdravému životnému štýlu a s tým súvisí aj záujem o zdravšie životné prostredie.

Janko Babinský patril k našim najdlhšie pôsobiacim členom redakčnej rady časopisu Zemědělská škola – pracoval v ní přes 15 let.

Vidiecka turistika i agroturistika vďaka za svoj úspech a rozvoj predovšetkým tendencii mestského obyvateľstva k „návratu ku koreňom.“ Cieľovými skupinami vidieckej turistiky a agroturistiky sú individuálni turisti, seniori i rodiny s deťmi.

Slovensko má mimoriadne vhodné podmienky pre vidiecku turistiku a agroturistiku, osobitne v horských a podhorských oblastiach, ktoré zaberajú vyše 2 miliónov hektárov, z čoho poľnohospodársky pôdny fond reprezentuje vyše 800 tisíc hektárov. Hostia zo zahraničia požadujú nové, originálne prvky vidieckej turistiky a agroturistiky, typické pre Slovensko. Vidiecka turistika znamená vyšší príjem aj pre obce, možnosť vytvárania pracovných príležitostí v obci, ich revitalizáciu, zvyšuje životnú úroveň obyvateľov, poskytuje ekonomické a sociálne príležitosti vidieku. Prejavuje sa najmä vo vyššom životnom štandarde domáceho obyvateľstva a v rozvinutej infraštruktúre.

Doc. Ing. Peter Gallo (Dominanta, s.r.o., garant EZAT pre ekonomiku a regionálny rozvoj) poznamenal, že agroturizmus ako jeden z inovatívnych marketingových nástrojov na rozvoj cestovného ruchu znamená rešpektovať inovačné marketingové nástroje

a odporúčania v 8 sférach dopadu na agroturizmus v mikroregióne MAS Zlatá cesta. V rámci programu LEADER v území MAS Zlatá cesta počas workshopu EZAT v Dudinciach si účastníci precvičili tvorbu marketingových analýz a stanovovanie marketingových stratégií regiónu a obce v praktickom cvičení na modeloch SWOT analýz., nakoľko správne prevedenie SWOT analýzy je základom i krokom k úspešnému plánovaniu.

MVDr. Ing. Fridolín Pokorný (riaditeľ odboru, Štátna veterinárna a potravinová správa SR, lektor EZAT) naznačuje, že vstup Slovenskej republiky do európskeho spoločenstva umožnil nový možný spôsob podnikania v oblasti agroturistiky na slovenskom vidieku a tým je výroba a predaj potravín – slovenských špecialít. Prepojenie agroturistiky na poľnohospodárske výstupy a predaj z dvora patrí medzi doplnkové činnosti a spĺňa základné charakteristiky podnikania v agroturizme.

Z analýz vyplýva, že na našich pulkoch sa nachádza menej než 50-percent domácich potravín. Kým tzv. predaj z dvora umožňoval predaj len živočíšnych produktov, v nespracovanom stave a len z miesta farmy, nový systém budovania potravinárskych prevádzok a predaja konečnému spotrebiteľovi, ktorý vstúpil do platnosti 1. novembra 2011, umožňuje predaj rastlinných a živočíšnych produktov vrátane spracovaných výrobkov. Nariadenie dovoľuje rozvíjať výrobné a spracovateľské kapacity (napr. občasnú bitúnku, rozrábkarnu, mliekarnu a iné výrobné potraviny) za konštrukčných, prevádzkových a technologických výnimiek (nižšie výrobné náklady) pri dodržaní hygienických podmienok.

Ing. Miroslav Babinský, Workshopy/LEADER ✨

Pokračovanie v budúcom čísle

Další směřování agrární komory

AGRÁRNÍ KOMORA
České republiky

Ted' jsme v období, kdy vstupujeme do období reformy společné zemědělské politiky, která je docela dobře vyjednaná.

Máme na tom také svůj podíl, protože před dvěma lety jsme založili takzvané Konsorcium. V něm spojili své síly Agrární komora ČR, Potravinářská komora ČR, Zemědělský svaz ČR a Iniciativa velkých podniků. Najali jsme v Bruselu agenturu BXL Pavla Teličky a 2,5 roku jsme dnes a denně lobovali za zájmy českých zemědělců. Výsledkem je, že jsme pomohli vylobovat pro Českou republiku poměrně dobrou pozici.

Ted' je po dlouhých letech příležitost, aby se dosavadní vývoj v tomto resortu změnil. K tomu je potřeba naplnění dvou předpokladů, a to dobrý ministr zemědělství a větší jednota zemědělců, aby jejich hlas zesílil.

Proto jsme navrhli změnu statutu Agrární komora ČR, který předložíme představenstvu a volebnímu sněmu, jenž se koná 20. března 2014 v Olomouci. Změna statutu spočívá v tom, že by se rozšířil

počet viceprezidentů ze stávajících dvou zřejmě na šest. Nyní jeden viceprezident vede sněmovnu všeobecnou, jejímiž členskými organizacemi jsou krajské a okresní agrární komory, druhý sněmovnu společenstev, zahrnující 30 organizací – chovatelské, pěstitelské a podnikatelské svazy. Třetí viceprezident by byl pro právnické osoby, čtvrtý pro fyzické osoby, pátý pro zpracovatele a potravináře a šestý pro oblast lesů. Do toho by měl být zvolen silný prezident.

Jsem si jist, že pokud by se toto udělalo a je vysoká pravděpodobnost, že k tomu dojde, protože v terénu je pro tento názor vstřícnost, přestanou různé půtky uvnitř komory a opadne napětí, například mezi Zemědělským svazem a Agrární komorou. Podle mě by se mohlo začít přemýšlet jinak a hlas zemědělců by byl silnější.

Ing. Jan Veleba, prezident Agrární komory ČR ✨

Odborná exkurze žáků

Střední školy dostihového sportu a jezdeckví, 2. část

V prvním pololetí letošního školního roku se žáci naší Střední školy dostihového sportu a jezdeckví ve Velké Chuchli zúčastnili několika odborných exkurzí. Druhá exkurze byla povinná pro 36 žáků oboru vzdělání Jezdec a chovatel koní se zaměřením na dostihový sport ze tří ročníků.

Cílem odborné exkurze byla prohlídka s odborným výkladem chovu koní Kinských v Hradištku, hřebčína v Ostrově u Chlumce nad Cidlinou a hřebčína ve Slatiňanech.

Hradištko, chov koní Kinských

Řada původních plemen koní zanikla nebo byla zcela překřížena. Kinskému koni se podařilo přežít 170 let míru a válek, technického pokroku i hospodářských a politických změn. Koně Kinských patří mezi teplokrevníky. Typické je pro ně zlaté zbarvení s bílou hřívou (isabely, žlutáci) nebo s černou hřívou (plaváci). „Zlatí“ koně získali přídomek „Kinských“ podle svých chovatelů – rodiny Kinských, jejíž příslušníci byli povýšeni do hraběcí hodnosti v roce 1628. Tehdy nebývalo zvykem psát rodokmeny koní či nějak zaznamenávat jejich chov. V roce 1832 vynikající chovatel a znalec koní té doby hrabě Oktavián Kinsky (1813–1896) nejenže nechal postavit hřebčín Ostrov, který se dnes nazývá Hřebčín Equus Kinsky, ale rozhodl se i písemně podchytnout rodokmeny

svých koní. Vznikla plemenná kniha koní Kinských a od těch dob je slavná minulost koní Kinských doložena také písemně.

Ostrov u Chlumce nad Cidlinou, hřebčín

Hřebčín byl postaven hraběcí rodinou Kinských jako součást malebného barokního zámku Karlova Koruna. Hřebčín prošel v roce 2010 rozsáhlou rekonstrukcí a jeho současnými provozovateli jsou Naveed a Šárka Gill. Naveed Gill, který stál v letech 2000 až 2007 v čele Tiscali Česká republika, společně se svou ženou Šárkou Gill vstoupil na trh služeb spojených s jezdeckým, a to založením koňského póla v České republice. Naveed založil i první český pólo klub v roce 2008 – Prague Polo Club, nyní Gill Polo Club (jediný funkční pólo klub s veškerým zázemím pro koně i hráče). Výsledkem spolupráce s rodinou Kinských bylo umístění pólo klubu do historických stájí, které jsou v blízkosti rodinného zámku Karlova Koruna a byly postaveny Oktaviánem Kinským.

Slatiňany, hřebčín

Slatiňanský hřebčín byl založen r. 1898 jako zámecký hřebčín. Vznikl z původních stájí pro dostihové koně a koně pro parfosní hony, které patřily spolu s přilehlým zámkem a panstvím rodině Auerspergů. V zámku je Hippologické muzeum s rozsáhlými sbírkami. Stáje v Heřmanově Městci naproti zámku patřily zase rodu Kinských. Po II. světové válce a po převzetí objektů v roce 1945 byli starokladrubští vraníci, jejichž regenerace probíhala od r. 1939 v Průhonicích u Prahy, přestěhováni po kopytě do stájí ve Slatiňanech. Vznikl Státní pokusný hřebčín ve Slatiňanech, později Výzkumná stanice pro chov koní, a bylo pokračováno v regeneraci tohoto plemene až do roku 1973, výzkumná činnost byla prováděna až do r. 1992.

V hřebčíně Slatiňany se přes 65 let chová starokladrubský kůň v černé barvě, čili starokladrubský vraník. Starokladrubský kůň se řadí mezi barokní rasy koní, má španělsko-neapolský původ a vznikl pro ceremoniální účely panovnických dvorů. Historie

chovu sahá až do roku 1579, avšak chov vraníků byl přerušen a v 1931 téměř zcela zlikvidován.

Hřebčín Slatiňany je od r. 1992 součástí Národního hřebčína Kladruhy nad Labem nedaleko Pardubic. V Hřebčíně Slatiňany je středisko Ústřední evidence koní, středisko chovu koní, středisko obchodu, středisko výcviku, středisko rostlinné výroby a středisko správy budov.

Středisko Ústřední evidence koní smluvně vykonává činnosti pod Českomoravskou společností chovatelů a.s. a je pověřeno MZe ČR vedením ústřední evidence všech koní, chovaných v ČR (mimo A 1/1 a klusáka).

Středisko chovu přímo v hřebčíně tvoří stáj plemenných hřebců a tři stáje plemenných klisen.

Plemenní hřebci jsou ustájeni v prostorných boxech, plemenné klisny bez hříbat jsou na vazných stáních, klisny s hříbaty v boxech nebo na volné stáji. Ve výcvikovém středisku se provádí výcvik hřebců a klisen (pod sedlem i v zápřeži), ukončený zkouškami výkonnosti a výcvik starokladrubských koní, určených k prodeji, pod sedlem a v zápřeži.

Ke slatiňanskému hřebčínu patří výcvikové středisko Heřmanův Městec, jehož součástí je galasedlovna se sbírkou uzdění, sedel a postrojů (prohlášených za kulturní památku); dále hříbárna Slavice, kde jsou odchováni hřebečci a klisničky od odstavu až do věku 3,5 let.

Exkurze byla hrazena z finančních prostředků Evropského sociálního fondu v rámci Operačního programu Praha Adaptabilita (OPPA).

Mgr. Miluška Voráčová, koordinátor OPPA ✨

Ohlédnutí za Pohárem ministra školství

Jezdecké skokové závody

Každoročním vyvrcholením Ligy škol jsou jezdecké skokové soutěže o Pohár ministra školství. Poháru ministra školství se mohou zúčastnit jezdci a koně, kteří absolvují nejméně dvě základní kola Ligy škol.

Seriál parkurových soutěží Liga škol je pořádán již od roku 2003. Základní kola jsou pořádána na školách v Humpolci, Benešově, Chrudimi, Lanškrouně, Přerově, Jaroměři a v Kladru nad Labem. Pořadatelé Ligy škol se dohodli, že Pohár ministra školství bude každý rok pořádat jiná škola. V roce 2013 proběhly soutěže v prostorách Školního statku České zemědělské akademie v Humpolci. V letošním roce 2014 bude pořadatelem Vyšší odborná škola a Střední zemědělská škola v Benešově.

V prvních ročnících soutěžili pouze žáci ze středních zemědělských škol a učilišť. V současné době jsou tyto závody přístupné pro žáky všech středních škol. Zajištění závodů klade velké organizační a finanční nároky na pořadatele i na školy, které své žáky do Ligy škol vysílají. Soutěže Ligy škol jsou pořádány v průběhu celého školního roku.

O Ligu škol je mezi žáky velký zájem. Základních kol se účastní kolem padesáti koní a jezdců. V těchto kolech jsou vypisovány tři skokové soutěže (stupně ZM, Z, ZL), to znamená asi sto startů v průběhu jednoho dne.

Pohár ministra školství má tři soutěže:

- Stupeň ZM – zahajovací skákání
- Stupeň Z – pro žáky středních škol

- Stupeň ZL – pro učitele, cvičitele jezdeckví a studenty vyšších odborných škol a vysokých škol

Výsledky soutěží Poháru ministra školství v Humpolci 11. 9. 2013:

Stupeň ZM

1. Urbancová Nikola	Monty	Humpolec
2. Nekorancová Lenka	Tina Turner	Humpolec
3. Heřmanová Sára	Cornea	Humpolec

Stupeň Z

1. Faltýnková Lucie	Zlatka	Lanškroun
2. Honzová Šárka	Finlandia	Humpolec
3. Svobodová Eva	Radiant	Humpolec

Stupeň ZL

1. Berková Alexandra	Barbara 1	Lanškroun
2. Moravová Pavlína	Daise	Humpolec
3. Moravová Pavlína	Sweet Lady	Humpolec

Ing. Josef Tomášek

Česká zemědělská akademie v Humpolci

Ester Schneiderová s koněm Ambra

Simona Bozděchová s koněm Ryzlink

Podzemní koření

Mnohé podzemní části rostlin mají výraznou chuť nebo vůni. Při letošní teplé zimě už můžeme vyrazit s rýčem či lopatkou na zahrádku nebo do přírody a hledat puškvorec obecný, andělíku lékařskou, kuklík městský, bedrník...

Můžeme začít **křenem selským** (*Armoracia rusticana*), který je považován za slovanský příspěvek do světové kuchyně. Předpokládá se, že pochází z východní Evropy a neznají ho v některých západoevropských zemích. Ve střední Evropě se pěstoval od 12. století a věhlasný malínský křen byl známý už v 17. století. Dnes křen najdeme obvykle zplanělý na březích řek nebo na rumišťích, v půdě bohaté na dusík. Chuť křenu vzniká až při strouhání, při narušení buněk, kdy se z sinigrinu působením enzymu myrosinasy uvolňuje hořčičná silice.

O křenu je známo, že působí v malých dávkách příznivě na trávení, ve velkých dávkách může působit zdravotní problémy (poškodit sliznici trávicího traktu). Obsahuje vitamin C a působí antibakteriálně, ale také má na svědomí prokrvení tkání (hlavně podráždění pokožky), což se používalo podobně jako hořčičné placky a obklady např. při revmatických bolestech. Kromě obvyklého použití čerstvého strouhaného křenu k masu nebo do tvarohu se používá také jen se solí, octem a olejem, nebo jogurtem, olejem solí a pepřem do bramborového salátu. Přidává se do kysaného zelí a nakládané zeleniny, mladé listy do polévek a k nakládané zelenině, do listů se balívalo máslo, aby vydrželo čerstvé.

Jinou zajímavou rostlinou je **puškvorec obecný** (*Acorus calamus*), který sice pochází z tropické Asie, ale dříve se u nás pěstoval a utekl do volné přírody. Dříve býval dosti častý na březích rybníků, někdy i řek. Dnes už z naší přírody mizí, není přesně známo proč. Oddenky se vyrývaly na jaře (březen, duben) nebo na podzim (září, říjen), omyly se, nařezaly a usušily, obvykle se používaly pro aromatizaci žaludečních likérů nebo se přidávaly do kompotů (hlavně k ovoci bez výrazné chuti a vůně), oloupané se kandovaly jako cukroví. Používaly se i mladé jarní výhonky (v malém množství) pro vůni do salátů. **Hruškový kompot:** 1 kg oloupaných hrušek, kousek puškvorcového oddenku (asi 5 cm), 150 g cukru, 1 l vody.

Podobně se používala **andělíka lékařská** *Angelica archangelica* subsp. *archangelica*. Je to rostlina původně horská, ale pěstovala se jako léčivka a dnes ji najdeme zplanělou i ve vlhkých příkopech, na březích potoků a řek. Při rozemnutí listů zjistíme, že voní. Je znám i poddruh *A. a.* subsp. *litoralis*, která není aromatická, ale ta zřejmě u nás neroste, spíš v severní Evropě. Andělíka se pěstovala už od středověku jako léčivka a měla mnoho použití. Jako léčivý nápoj se používaly mladé stonky svařené v mléce nebo naložené v alkoholu. Stonky a řapíky se nakládaly do cukru, mladé výhon-

ky se přidávaly do salátů a omáček, plody a kořeny se používaly k aromatizaci likérů – uvádějí se benediktinka a šartréska.

Plody se sklízí v září, oddenky se vyrývají na podzim nebo v březnu až dubnu. **Pomazánka na toasty:** jemně nasekané listy andělíky, nasekané listy máty, tvaroh nebo žervé, trochu majonézy, sůl, pepř.

Z běžných rostlin křovin a okrajů lesů (ale i rumišť) se používal oddenek **kuklíku městského** (*Geum urbanum*) k aromatizování lihovin nebo ústních vod. Nahrazoval svou vůni hřebíček a skořici, protože obsahuje silici s eugenolem. Oddenek se vyrýval buď na podzim v září až listopadu nebo časně zjara. Při zpracování je nutné odstranit kořínky a zelené části a důkladně kořen umýt. Pak ho oloupat, rozpílit a usušit při teplotách do 40°C. Z nadzemních částí kuklíku se používaly v 15. století v Anglii a Slezsku listy přizemní růžice jako listová zelenina, nať se před rozkvětem používala do bylinkových polévek.

Známý je také **bedrník obecný** (*Pimpinella saxifraga*) nebo **bedrník větší** (*P. major*). Ve středověku se dokonce věřilo, že bedrníkem obecným lze léčit mor a choleru. Jsou to trvalky, bedrník obecný roste v sušších loukách, má lodyhu jemně rýhovanou a bedrník větší spíš najdeme na loukách vlhkých, ale i u cest a má výrazně rýhovanou lodyhu. Samozřejmě se od sebe liší i v listech: bedrník větší má listy obvykle 20–30 cm dlouhé, s 2–4 páry (jařmy) vejčitých až kopinatých, nepravidelně zubatých lístků. Lodyžní listy jsou sice menší, ale tvar mají stejný jako ty přizemní. Bedrník obecný má přizemní listy drobnější, s 4–6 páry vejčitých lístků, jsou okrouhlejší než u bedrníku většího. Listy na stonku jsou obvykle redukované. Kořen obou druhů se sbíral v březnu až dubnu nebo v září až říjnu. Používal se při onemocnění horních cest dýchacích nebo proti plynatosti a v malém množství se přidával do polévek nebo omáček, bedrník obecný pro chuť i do piva. Ovšem je nutné být opatrný při práci s těmito rostlinami, pravděpodobně obsahují fotosenzibilizující látky. Velmi blízce příbuzný je jednoletý **bedrník anýz** (*P. anisum*), který u nás neroste.

Jako náhražky kávy sloužil a dodnes se používá pražený kořen čekanky (cikorka). Vůně cikorky je do značné míry dána vůní praženého inulinu. Použití kořenů **čekanky** (*Cichorium intybus* var. *sativum*) jako náhražky kávy předcházelo použití jako zeleniny. Od roku 1751 se kořeny pro pražení uchovávaly v tmavých místnostech. Vybělené listové puky se začaly používat jako zelenina asi až od druhé poloviny 19. století. Další náhražkou kávy jsou také

pražené obilky žita (prodávala se pod názvem Žitovka) a ječmene (Melta). Ovšem v dobách nouze se pražilo jako náhražka kávy leccos – nažky ze šípků, kroupy, mrkev, řepa, hrách a žaludy.

U kořenů **pampelišky** (*Taraxacum*) a **lopuchu** (*Arctium*) známe také neobvyklé použití – vyrábí se z nich britský šumivý nápoj Dandelion and burdock, přislazený hruškovou šťávou a ochucený zázvorem a anýzem.

Pozn. červený bedrník známý z televizního seriálu nemá s bedrníkem nic společného. V originále je to Scarlet Pimpernel, což je jméno rostliny u nás známé jako drchnička rolní, což by u hrdiny bez bázně a hany dost neznělo.

RNDr. Jana Möllerová, Praha ☀

Webové stránky pro mládež

Víš, co jíš?

Webové stránky www.viscojis.cz/teens jsou cíleně zaměřené na věkovou kategorii teenagerů. Stránky vznikly na základě potřeby seriózně informovat mládež o zdravé výživě, výživových doporučeních, bezpečném stravování a prevenci před onemocněními z potravy.

Webové stránky jsou členěny na 5 základních kategorií:

- Živiny a voda
- Výživa a nemoci
- Nákazy a otravy
- Výživová doporučení
- Bezpečnost potravin

Články jsou psány čtivou formou a oživeny kreslenými obrázky. U většiny článků je krátký **znalostní test**, ve kterém si studenti (žáci) mohou prověřit získané vědomosti.

Webový portál pro mládež vznikl díky iniciativě Informačního centra bezpečnosti potravin Ministerstva zemědělství. Správu a aktualizaci webových stránek zajišťuje Ústav zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI), odborné články a znalostní testy jsou zpracovávány odborníky na výživu z resortu Ministerstva zdravotnictví – 3. lékařské fakulty Univerzity Karlovy (Ústavu výživy) a Ministerstva zemědělství.

Webové stránky www.viscojis.cz/teens slouží také jako informační podpora **výukového programu Výživa ve výchově ke zdraví**, který je primárně určen žákům a pedagogům 2. stupně základních škol. Výukový program v elektronické formě je dostupný hned na hlavní straně webu. Pro procvičení znalostí a zatraktivnění výuky byly k výukovému programu zpracovány **interaktivní pracovní sešity**, které jsou volně dostupné také na hlavní straně webu.

Na hlavní straně v sekci „**Pojď se bavit**“ je několik elektronických tematicky zaměřených her, např. puzzle lednice, puzzle svačina, potravinové pexeso, hra „oběšenec“, hra tetris „odděluje potraviny“. V této sekci je také přístup ke všem znalostním testům – „**Otestuj se**“. V sekci „Jídlo a zajímavosti“ jsou rozmanité informace, např. o pověrách spojených s výživou, o vhodné výživě při studiu, o funkčních potravinách, antinutričních látkách v potravě a další.

Víte, že glykemický index potravin (GI) vyjadřuje, jak rychle po konzumaci sacharidové potraviny (= potravina s obsahem škrobů nebo cukrů) stoupne hladina cukru (glukózy) v krvi?

Víte, že čím je GI potraviny vyšší, tím více a rychleji stoupá po sněžení této potraviny hladina glukózy v krvi?

Víte, že po potravinách s vysokým GI (nad 70) máme dříve hlad a konzumace těchto potravin zvyšuje riziko vzniku nadváhy a cukrovky?

Chcete se dozvědět více?

Zemědělské poradensko-vzdělávací centrum a Knihovna Antonína Švehly

Vás zvou na přednášku Mgr. Dany Hrnčířové, Ph.D., z 3. lékařské fakulty Univerzity Karlovy (Ústav výživy), autorky článků webových stránek www.viscojis.cz/teens

„Sacharidy (cukry) ve výživě“

středa 26. 3. 2014 od 16 hodin

Studovna Knihovny Antonína Švehly
Ústavu zemědělské ekonomiky a informací
Praha 2, Slezská 7

Přednáška je součástí akce „Profil specializované knihovny v březnu – měsíci čtenářů“, která je v letošním roce zaměřená na téma potraviny, zdravá výživa, kuchařky (recepty) – dříve a dnes.

Mgr. Jana Beránková, ÚZEI Praha ☀

BŘEZEN MĚSÍC ČTENÁŘŮ V KNIHOVNÁCH 2014

VÝSTAVA KUCHAŘEK
Z FONDU
KNIHOVNY
ANTONÍNA
ŠVEHLY

VÝSTAVA FOTOGRAFIÍ
LETEM SVĚTEM

Martina Ježková
&
Leandr Tietz

Přednášky na téma:

INFORMACE O POTRAVINÁCH
V KNIHOVNĚ ANTONÍNA ŠVEHLY
12. a 17. 3. v 16 hod. - Ing. M. Macháčková
INFORMAČNÍ CENTRUM BEZPEČNOSTI POTRAVIN
19. 3. v 16 hod. - O. Deutsch
VÝZNAM JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ POTRAVIN
V LIDSKÉ VÝŽIVĚ
24. 3. v 16.30 hod. - Prof. Ing. J. Dostálová
SACHARIDY - GLYKEMICKÝ INDEX
26. 3. v 16 hod. - Mgr. D. Hrnčířová, Ph.D.

Více informací na: www.knihovnasvehly.cz

Dům zemědělské osvěty
Studovna Knihovny Antonína Švehly
Slezská 100/7 Praha 2

Střední škola hospodářská
a lesnická, Frýdlant

Okresní agrární komora
Jablonec nad Nisou, Liberec

Pozvánka na Zemědělskou olympiádu žáků středních škol

Liberecký kraj, Regionální agrární rada Libereckého kraje ve spolupráci s Okresní agrární komorou Jablonec nad Nisou, Liberec a Střední školou hospodářskou a lesnickou ve Frýdlantě Vás zvou na 9. ročník soutěže, ve dnech 23.–24. dubna 2014 do areálu Střední školy hospodářské a lesnické Frýdlant, Bělikova 1387, 464 01 Frýdlant.

Soutěžní disciplíny

1. Test znalostí z rostlinné a živočišné výroby a mechanizace
2. Jízda zručnosti kolovým traktorem s přívěsem
3. Poznávací test plodin, materiálů a plemen zvířat, odhad výměry pozemku
4. Výměna a vyvážení pneumatiky
5. Vykování skoby
6. Práce s nakladačem UNHZ – 750
7. Sedlácký víceboj (sportovně odborné disciplíny)

V daných disciplínách za každou školu soutěží dvoučlenné družstvo žáků. Vyhodnocení nejlepších proběhne i v kategorii jednotlivců.

Kontaktní osoba: Mgr. Milan Drechsler

Tel.: 482 428 864, 602 188 257

E-mail: milan.drechsler@sshfrydant.cz

Přihlášku pošlete do 15. 4. 2014 na adresu školy.

Více o soutěži i škole na: <http://www.soufrydant.cz/>

Univerzita ako miesto dialógu

Vážení kolegovia, srdečne pozývame na medzinárodnú vedeckú konferenciu venovanú problému vedy a vzdelávania, všeobecným i partikulárnym.

Generálna téma „Univerzita ako miesto dialógu“ ponúka priestor pre rozlične zameraných odborníkov prezentovať relevantné výsledky v kontexte vysokoškolského vzdelávania.

Subtéma Veda a jej problémy s dôrazom na metodológiu, partikularitu a vzdelávanie je priestorom pre prezentovanie parciálnych výsledkov špeciálnych vied, metodológie vedy, ako aj disciplín, venujúcich sa pedagogicko-didaktických súvislostí scientistickeho orientovaného vzdelávania.

Téma Komparácia prístupov k vnímaniu ľudskej osoby v znalostnej ekonomike a popretie primátu ľudskej osoby v ekonomike vylúčenia a nerovnosti zasa otvára priestor pre ekonomicky i antropologicko-eticky-sociálne orientované témy.

Reflexia vedeckého a osobnostného diela Jána Pavla II. je ďalšou témou, dotvárajúcou multidisciplinárny rozmer konferencie.

Srdečne Vás teda pozývame na 7. ročník vedeckej konferencie, ktorá sa koná **29. a 30. apríla v Poprade** v budove Pedagogickej fakulty Katolíckej univerzity.

Zdroj fotografií: www.T2.SK

http://konferenciapp.ku.sk/konferencia-02-svk/prilohy/Pozvanka_2014.pdf

Marián Ambrozy, za organizačný výbor ☀

Pozvánka na Podkovářský seminář

Střední škola řemeslná v Jaroměři, která má mezi profilovanými obory Podkováře a zemědělského kováře a Uměleckého kováře a zámečnicka a pasíře, připravila, tak jako každý rok tradiční Podkovářský seminář jako součást programu dalšího vzdělávání podkovářů.

Seminář se koná ve dnech **28. a 29. března 2014** v sále **Důstojnické besedy Jaroměř-Josefov, Lidická 6**. Souřadnice **GPS: 15, 9265078°E, 50, 3380117°N**

Toto mezinárodní setkání podkovářů a příznivců tohoto řemesla především z České republiky, ale i z Německa, Polska a Slovenska se uskuteční díky záštitě firmy Mustad (zastoupenou pány Marco Van der Lindenem a Christophem Müllerem), Královéhradeckého kraje; Asociace vzdělávacích zařízení pro rozvoj venkovského prostoru; Ústavu zemědělské ekonomiky a informatiky Praha; Společnosti uměleckých kovářů a zámečníků a kovářů – podkovářů Čech, Moravy a Slezska; Česko-německého sdružení podkovářů a Města Jaroměře.

Na semináři proběhnou přednášky a ukázky k následujícím tématům:

- rovnováha kopyta, podkování sportovních koní pro různé sportovní disciplíny se zaměřením na zatížení šlach a kloubů

- podkování pozitivních koní TPA (podotrochlóza) z hlediska podkováře
- navikulární syndrom (podotrochlóza) z hlediska veterinárního lékaře

Přednáší přední německý celosvětově uznávaný a certifikovaný podkovářský mistr Uwe Lukas.

Souběžně s tímto programem bude probíhat prezentace firem nabízejících různé potřeby, pomůcky, materiály a nářadí pro podkováře, dále je připraveno kvalitní strojní broušení kopytních nožů, štípacích kleští na rohovinu a ostatního doneseného podkovářského nářadí.

Zahájení podkovářských dnů je 28. března 2014 v 9:00 hodin.

Další informace: tel: +420 491 812 425

E-mail: sekretariat@sou-jaromer.cz

„V lůně přírody“

Ve dnech 14–15. května 2014 se koná již 43. ročník Mistrovství floristů České republiky Děčínská kotva 2014, který má označení „V lůně přírody“.

Soutěž, kterou vyhlašují Svaz květinářů a floristů ČR, Olomouc a Střední škola zahradnická a zemědělská Antonína Emanuela Komense, Děčín-Libverda, bude probíhat v jižním křídle děčínského zámku a ostatních přilehlých prostorech. Vlastní výstava soutěžních prací se uskuteční na zámku v Děčíně ve dnech 16.–18. 5. 2014.

Termín uzávěrky pro soutěžící: **19. duben 2014**

<http://www.florasis.cz/rsc973721-decinska-kotva-2014>

Více dalších informací najdete v dubnovém čísle Zemědělské školy.

**Střední škola
zemědělská**

OLOMOUC

SOD AGRO 2014

POZVÁNKA

STŘEDNÍ ŠKOLA ZEMĚDĚLSKÁ,
OLOMOUC, U HRADISKA 4

VÁS SRDEČNĚ ZVE

**NA CELOSTÁTNÍ SOUTĚŽ ODBORNÝCH DOVEDNOSTÍ
ŽÁKŮ STŘEDNÍCH ZEMĚDĚLSKÝCH ŠKOL OBORU AGROPODNIKÁNÍ**

**SOUTĚŽ SE USKUTEČNÍ VE DNECH 10. - 11. DUBNA 2014
V AREÁLU STŘEDNÍ ŠKOLY ZEMĚDĚLSKÉ, OLOMOUC, U HRADISKA 4**

**ZÁŠTITU NAD SOUTĚŽÍ PŘEVZAL
NÁMĚSTEK HEJTMANA OLOMOUCKÉHO KRAJE Ing. ZDENĚK ŠVEC**

Soutěž je určena žákům čtvrtých ročníků studijního oboru Agropodnikání, každá střední škola může vyslat jednoho soutěžícího a jednoho učitele jako pedagogický doprovod.

Vlastní soutěž zahrnuje část teoretickou – písemné testy z předmětů Pěstování rostlin, Chov zvířat, Ekonomika, Základy mechanizace, a část praktickou. V té soutěžící absolvují:

- jízdu zručnosti traktorem Z 7711 s přívěsem 5 t
- poznávání osiv, hnojiv, chorob, škůdců a plevelů
- obsluhu a seřizování základních mechanizačních prostředků, obsluhu automatického dojíčho zařízení

- poznávání plemen hospodářských zvířat, hodnocení zvířat, vážení zvířat a manipulace s nimi, poznávání a hodnocení krmiv, výpočty krmných dávek, krmných dnů a přírůstků
- výpočty ekonomických ukazatelů
- sedlácký víceboj

Více informací na <http://www.szes-olomouc.cz>

Novinky z vědy a výzkumu

Brambory s nižším obsahem akrylamidu a jablka, která nehnědnou

Geneticky modifikované brambory Innate s redukovanou tvorbou látek, které se při zpracování za vysokých teplot mohou přeměňovat na nebezpečný akrylamid, a jablka Arctic s inaktivovaným enzymem zodpovědným za oxidační procesy na řezných plochách by mohly být na trh uvedeny nejdříve v roce 2015.

V USA a Kanadě bylo počátkem roku 2013 podáno několik žádostí o povolení nových produktů z geneticky modifikovaných rostlin. Tyto produkty by měly přinést řadu výhod především pro spotřebitele, jako např. jablka, která po rozkrojení nehnědnou, a brambory, které při pečení a fritování vytvářejí méně akrylamidu. V případě obou produktů byly použity nové biotechnologické postupy bez přenosu cizích genů. V současné době příslušné úřady žádosti o povolení těchto produktů přezkoumávají. Jak brambory, tak i jablka, by mohly přijít na trh v roce 2015 nebo 2016.

Nové GM brambory jsou cíleny na požadavky řetězců – musí být odolnější vůči patogenním houbám, jejichž napadení vede k nevzhledným hnědým skvrnám. Především však v budoucnu musí při zpracování produktů z brambor vznikat méně potenciálně karcinogenního akrylamidu. Akrylamid se vytváří během procesu hnědnutí, když se produkty s obsahem škrobu při vysokých teplotách grilují, pečou nebo smaží (vzniká zejména při fritování brambor).

Při zahřátí brambor Innate na vysoké teploty se vytváří méně akrylamidu, protože jsou v hlízách redukovány dvě látky nezbytné pro jeho vznik: aminokyselina asparagin a sacharidy. Toho vědci dosáhli blokováním nebo omezením příslušných metabolických drah v hlízách pomocí vypnutí tvorby zúčastněných enzymů vnesenou sekvencí DNA (RNA interference). Geny pocházející z jiných rostlinných druhů nebo organismů přeneseny nebyly.

Zda se nové brambory na trhu prosadí a přesvědčí konzumenty a velké zpracovatele brambor, však v žádném případě není jisté. Již koncem 90. let uvedla společnost Monsanto na trh geneticky modifikované brambory (New Leaf) s rezistencí vůči virům a škůdcům. Za pět let se však farmáři poté, co se McDonalds, FritoLay a jiní velcí odběratelé zdráhali GM brambory zpracovávat, vrátili ke konvenčním odrůdám.

A jablka Arctic? Odrůdy Golden Delicious a Granny Smith byly geneticky pozměněny tak, že po rozkrojení nezhnědnou a díky tomu

vypadají déle čerstvě. Jablka byla vyvinuta malou kanadskou biotechnologickou společností Okanagan Specialty Fruits. Podobnou technologií jako u brambor Innate byl vypnut gen pro enzym polyfenoloxidázu (PPO), který reguluje oxidační procesy a ovlivňuje tak hnědnutí řezných ploch. Ale i nová nehnědnoucí jablka by mohla ztroskotat na skeptických spotřebitelích a pěstitelích. US Apple Association jablka Arctic odmítá.

Druhovou diverzitu ve vodních tocích ohrožují pesticidy

Podle mezinárodní studie dlouhodobé používání pesticidů na polích snižuje druhovou rozmanitost v přilehlých potocích a řekách. Biodiverzita bezobratlých (při srovnání nedotčených a silně kontaminovaných evropských stanovišť) může klesnout až o 42 %, obzvláště náchylné jsou přitom jepice a vážky, které jsou významnou součástí potravního řetězce.

Podle vědců se jedná o vůbec první studii tohoto druhu. Matthias Liess z Helmholtzova centra pro výzkum životního prostředí v Lipsku, uvádí, že je velmi obtížné rozpoznat účinek pesticidů, protože tyto látky se do vodních toků dostávají jen v krátkém časovém úseku a v nízkých koncentracích a tak, obecně vzato, nepůsobí okamžitě. Pesticidy používané v zemědělství patří k nejlépe ekotoxikologicky prozkoumaným a regulovaným skupinám škodlivých látek.

Dosud však nebylo známo, zda a v jakém rozsahu a při jaké koncentraci způsobuje jejich používání úbytek druhů ve vodních tocích. Zkoumány a hodnoceny byly přírodní oblasti v Německu, Francii a Austrálii. Letální efekt, který nenastává okamžitě, hraje při nízkých koncentracích pesticidů ve vodních tocích důležitou roli. Výzkum potřebuje čas, opakovaná měření, ale už teď je zřejmé, že existuje méně druhů a existuje lokální vymírání.

Kuřáci přenášejí virus mozaiky tabáku

Na nebezpečí přenosu viru mozaiky tabáku (TMV) na okrasné rostliny z čeledi lilkovitých (*Petunia*, *Surfinia*, *Calibrachoa*) kuřáky upozorňuje Úřad ochrany rostlin Severního Porýní-Vestfálska. Vysoké riziko vzniká během pěstování, mnohem menší je při prodeji. Virus by se mohl z cigaret uchytit na rukavicích nebo by mohl být přenesen rukama. Pracovníkům se proto doporučuje zvýšit pozornost a provádět hygienická opatření.

Zdroj: ÚZEI, Agronavigator.cz ✨

Josef Černý

Uplynulo 55 let od úmrtí významné osobnosti

„Hospodářské strojnictví československé tvoří pozoruhodnou složku československého strojnického průmyslu. Zaměstnává nyní úhrnem jistě hodně přes 10 000 dělníků. Je to celkem dědictví po zaniklém Rakousku, dědictví velmi cenné, které tvoří mnoho přes polovici hospodářského strojnického průmyslu bývalého Rakouska. Bylyť za Rakouska v zemích naší republiky nejčetnější a největší továrny na hospodářské stroje, z nichž mnohé byly a jsou světoznámé. Začátky tohoto našeho strojnického průmyslu dlužno hledati již v první polovici devatenáctého století. V roce 1836 byla zřízena strojírna v Ústraní ve Slezsku a v roce 1850 v Josefo-dole v Čechách. Tato přičiněním vynikajícího našeho zemědělce Horského...“

J. Černý, 1928

Úvodní řádky jsou vybrány z obsáhlejšího hodnocení vývoje a momentálního stavu našeho zemědělského strojnictví 10 let po vzniku samostatného státu (Čs. Zemědělec, X, 1928, 775). Autorem je Ing. Josef Černý první profesor tohoto oboru na Vysoké škole zemědělské v Brně.

Narodil se 17. března 1872 v obci Choroušky u Mělníka. Po technických studiích (1896) působil až do roku 1911 jako konstruktér, inženýr a posléze vrchní inženýr ve strojírenských továrnách (naposled Wichterle – továrna na zemědělské stroje a motory, Prostějov). Při tom od roku 1908 současně působil jako docent pro stavby zemědělských strojů na české vysoké škole technické v Brně. V roce 1911 byl povolán na Hospodářskou akademii v Táboře, kde se stal řádným profesorem zemědělských strojů a správcem Ústavu pro zkoušení zemědělských strojů. Ve školním roce 1914/15 byl zvolen ředitelem tábořské Akademie.

Oficiální stanice pro zkoušení hospodářských strojů byla v Táboře zřízena roku 1910. Bylo to třetí zařízení svého druhu v Rakousku, ač se zkoušením hospodářských strojů a nářadí bylo zde započato už v roce 1886, a to v rámci „hospodářského výzkumného ústavu“ řízeného Františkem Farským. První byly „zkoušky šrotovníku, sestaveného p. J. Karáskem v Kostelci nad Labem (Bolech, Dobeš, Farský – 1886), zkoušky s de Lavalovým odsmetanováním ručním (Bolech, Dobeš, Farský – 1887) a zkouška s rozmetadlem Schlörovým (Bolech, Dobeš – 1889).

Prvním správcem stanice se stal profesor Ing. Dr. Gustav Procházka (* 1875), významný strojnický odborník, původně inženýr továrny hospodářských strojů firmy Anderlík a Huber, Praha-Žižkov. Pro „Tábor“, jako mimořádný profesor, byl získán v roce 1908. Po dvou letech však odešel do USA, kde provozoval soukromou praxi.

Ing. Josef Černý pečlivě sledoval vývoj svého oboru a při přebírání stanice si byl dobře vědom jejího mimořádného významu pro výrobce i uživatele hospodářských strojů. Zkoušky strojů řídil sám, k ruce měl sbor praktiků z řad rolníků i výrobců. Každý stroj byl

podroben jednak „přesným zkouškám měřicím při ústavu a delšímu použití v praxi“. O výsledku podávala se obsírná dobrozdání, která byla v důležitých případech uveřejňována i v tisku.

Takovéto ústavy, jak píše profesor Černý (Hospodářský slovník naučný IV., red. F. Sitenský, 1924, 798), jsou zřízeny téměř ve všech kulturních státech. V Čechách v té době byly dva ústavy české, a sice při královské české akademii hospodářské v Táboře a druhý při zemědělském oddělení české vysoké školy technické v Praze, německý při královské české hospodářské akademii v Libverdě. Při Vysoké škole zemědělské ve Vídni byl rovněž podobný ústav – první toho druhu v Rakousku. Uhry měly takovéto ústavy v Budapešti, ve Starých Hamrech a Debrecíně.

Všechny bývalé rakouské a německé ústavy pro zkoušení strojů hospodářských se sloučily ve svaz, který se při zkouškách řídil jednotnými normami. K tomu svazu se postupně přihlásily i některé další ústavy: Buenos Aires, Moskva, Sofia a Wageningen.

Táborské osmileté působení prof. Černého je relativně krátkou epizodou, hlavní jeho působení je spojeno s Brnem. Založením tamní Vysoké školy zemědělské se 17. října 1919 stává jejím profesorem „hospodářského strojnictví a encyklopedie technické mechaniky“ a ředitelem Ústavu pro zkoušení zemědělských strojů. Hned v prvním studijním roce byl také poctěn funkcí děkana hospodářského odboru, v roce 1925/26 pak rektorem a v roce následujícím, jak bylo v té době zvykem, prorektorem.

Z jeho obsáhlé literární činnosti kromě mnoha příspěvků do odborných časopisů je třeba připomenout řadu samostatných spisů, např. Motory spalovací (1912, rozšířené vydání 1918), Motorové pluh (1918), Učebnice hospodářského strojnictví pro vyšší zemědělské školy (vydala ČAZ) atd. Po určité době vedl jako redaktor strojnickou přílohu časopisu Čs. zemědělec. Dožil se úctyhodného věku 87 let, zemřel 30. března 1959.

Ing. Josef Rozman, CSc., Moravská Třebová ✱

Ladislav Karel Feierabend

– ministr zemědělství, hrdina protinacistického odboje

Málokterému vrcholnému českému a československému politikovi bylo dáno prožít tak dramatický a na bouřlivé události bohatý život, jako právě ministru zemědělství Syrového, Beranovy a Eliášovy vlády a ministru financí Šrámkovy vlády – Ladislavu K. Feierabendovi (1891–1969).

Uznávaný národohospodář a přední představitel československého družstevnictví Feierabend se stal jediným ministrem, který zasedal v protektorátní – a vzápětí poté i v exilové londýnské vládě. Od prvních chvil okupace Čech a Moravy intenzivně spolupracoval s rodícím se domácím odbojem a v rámci ilegální organizace Politické ústředí, která se soustředila především na zpravodajskou činnost, sehrál nadmíru významnou roli. Pozdější Politické ústředí udržovalo kontakty s Edvardem Benešem od jeho odchodu do emigrace a tyto kontakty se po okupaci jen prohloubily a zintenzivněly. V Eliášově vládě nebyl ministr Feierabend ostatně jediný, kdo programově – a s nasazením života – spolupracoval s domácím odbojem.

Sám ministerský předseda Alois Eliáš si vytkl za cíl maximální eliminaci tlaku okupačního aparátu a nejpозději od srpna 1939 byl v pravidelném spojení s čs. exilem v Paříži a později v Londýně. Stál rovněž u zrodu vojenské odbojové organizace Obrana národa. Pro svou „vlastizrádnou“ činnost (příprava odtržení Čech a Moravy od Říše) byl ostatně odsouzen k trestu smrti – a jako jediný premiér zemí okupované Evropy – popraven. Feierabend, který se s Eliášem velmi sblížil, unikl podobnému osudu především právě díky mimořádné osobní odvaze ministerského předsedy, který jej až do poslední chvíle kryl.

Ladislav K. Feierabend absolvoval po maturitě na gymnáziu v Hradci Králové právnickou fakultu pražské Karlo-Ferdinandovy univerzity. V roce 1917 nastoupil jako tajemník do Ústřední jednoty hospodářských družstev. Politicky se angažoval v Republikánské straně zemědělského a malorolnického lidu. (tzv. strana agrární). V roce 1930 se stal vrchním ředitelem Kooperativy, členem předsednictva Centrokooperativy, později pak i předsedou Pražské plodinové burzy. Roku 1934 byl pověřen předsednictvím Československé obilní společnosti. Jako přední představitel a propagátor racionalizace čs. zemědělství byl znám po celé republice – a to nikoliv pouze v politických kruzích, ale právě v kruzích zemědělců, od velkostatkářů až po malorolníky.

Od října 1938 do ledna 1940 byl Feierabend ministrem zemědělství ve třech vládách. Po prvním velkém průlomu gestapa do struktury první odbojové garnitury byl za mimořádně dramatických okolností nucen emigrovat. V Londýně byl nejprve jmenován ministrem bez portfeje čs. exilové vlády a vzápětí ministrem financí. Tento post opustil výslovně na protest proti prokomunistické politice čs. exilové vlády a politickému směru, který vůči SSSR nastolil prezident E. Beneš. Po válce se angažoval v rámci Čs. strany národně socialistické; po únoru 1948 emigroval – jako bytostný reprezentant antikomunismu – i s celou rodinou do USA.

Od roku 1955 působil jako ekonomický a hospodářský odborník v Hlasu Ameriky, kde koncipoval československé vysílání; zemřel náhle při prázdninovém pobytu v Rakousku v srpnu 1969. Jeho třídlíné Politické vzpomínky, které mohly být v češtině vydány až po roce 1989, přinášejí mimořádně plastické svědectví nejen o životě samotného autora, ale především o druhé republice, Protektorátu Čechy a Morava a jejich politické reprezentaci, ale rovněž o poměrech v londýnské exilové vládě a emigračních kruzích.

Ačkoliv Ladislav K. Feierabend neváhal pro obnovu Československa v předmnichovských hranicích riskovat život a patří mu proto čestné místo v rámci čs. protinacistického odboje, komunistickému režimu se jeho jméno téměř podařilo vymazat z národní paměti.

Jan B. Uhlíř, ÚZEI Praha ✨

Redakční rada

Mgr. Tatiana **Belová**, Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora Bratislava

PaedDr. Mária **Benedikovičová**, Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Mgr. Otakar **Březina**, Česká zemědělská akademie v Humpolci

Ing. Ludmila **Gočálová**, Ministerstvo zemědělství ČR

Ing. Petr **Hienl**, Ústav zemědělské ekonomiky a informací Praha

PhDr. Aleš **Hradečný**, Praha

Ing. Zorka **Husová**, Národní ústav pro vzdělávání Praha

Ing. Marcela **Chreneková**, Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre

Ing. Ľudmila **Kováčiková**, Nitra

Ing. Emil **Kříž**, Ph.D., Institut vzdělávání a poradenství ČZU Praha

doc. PhDr. Dana **Linhartová**, CSc., Institut celoživotního vzdělávání MZLU Brno

Ing. Miroslav **Maxon**, Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora Bratislava

Ing. Mária **Múdra**, Stredná odborná škola Rakovice

PaedDr. Anna **Sandanusová**, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Ing. Václav **Stránský**, Ministerstvo zemědělství ČR

Ing. Vladimír **Vnuk**, Agentúra pre rozvoj vidieka Nitra